

Λέγοντας «άδεια χρήσης ύδατος» εννοούμε την αδειοδότηση κάθε πηγής υδροληψίας. Ως «πηγή υδροληψίας» εννοούμε κάθε σημείο από το οποίο παίρνουμε νερό με οποιονδήποτε τρόπο, προκειμένου να χρησιμοποιηθεί για οποιαδήποτε χρήση, Διακρίνονται δε οι χρήσεις σε υδρευτικές, αρδευτικές, βιομηχανικές, ενεργειακές, αναψυχής με προτεραιότητα πάντοτε τη χρήση της ύδρευσης.

Για κάθε χρήση εφαρμόζονται οι πιο κάτω κανόνες:

- Κάθε χρήση πρέπει να αποβλέπει στην βιώσιμη και ισόρροπη ικανοποίηση των αναπτυξιακών αναγκών και να διασφαλίζει την μακροπρόθεσμη προστασία των υδάτων, την επάρκεια των αποθεμάτων τους και την διατήρηση της ποιότητάς τους, ιδιαίτερα δε την μείωση και την αποτροπή της ρύπανσής τους.
- Η ικανοποίηση της ζήτησης του ύδατος γίνεται με βάση τα όρια και τις δυνατότητες των υδατικών αποθεμάτων, λαμβανομένων υπ' όψιν των αναγκών για την διατήρηση των οικοσυστημάτων, καθώς και της ισορροπίας που απαιτείται μεταξύ άντλησης και ανατροφοδότησης της κάθε πηγής υδροληψίας (είτε αυτή είναι υπόγεια, είτε επιφανειακή).
- Οι ανάγκες των χρήσεων σε νερό ικανοποιούνται κατά το δυνατόν σε επίπεδο περιοχής λεκάνης απορροής ποταμού.
- Κατά την διαχείριση των υδάτων πρέπει να εξασφαλίζεται η εξοικονόμηση ύδατος μέσω της χρήσης τεχνικών μεθόδων, οικονομικών κινήτρων και εργαλείων.

Η επιτυχία εφαρμογής των ανωτέρω κανόνων θα επιτευχθεί μόνον εάν γνωρίζουμε τις πραγματικές ανάγκες σε νερό. Αυτό ακριβώς το νόημα έχει και η άδεια χρήσης ύδατος, είναι δηλαδή το εργαλείο το οποίο θα μας γνωρίσει όλες τις ανάγκες σε νερό και περαιτέρω στην ορθή διαχείρισή του.

Η άδεια χρήσης ύδατος διέπεται από τις εξής διατάξεις:

- Την ΚΥΑ 146896/17-10-2014(ΦΕΚ2878/Β'/27-10-2014) «Κατηγορίες αδειών χρήσης και εκτέλεσης έργων αξιοποίησης των υδάτων. Διαδικασία και όροι έκδοσης των αδειών, περιεχόμενο και διάρκεια ισχύος τους και άλλες συναφείς διατάξεις».
- Την ΚΥΑ 145026/10-1-2014(ΦΕΚ 31/Β'/14-1-2014) «Σύσταση, διαχείριση και λειτουργία Εθνικού Μητρώου Σημείων Υδροληψίας (Ε.Μ.Σ.Υ.) από Επιφανειακά και Υπόγεια Υδατικά Συστήματα».
- Τον Ν. 3199/5-12-2003 (ΦΕΚ 280/Α'/9-12-2003) Προστασία και διαχείριση των υδάτων. Εναρμόνιση με την οδηγία 2000/60/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 23^{ης} Οκτωβρίου 2000».
- Την ΚΥΑ οικ.169279/8-7-2013 «Έγκριση της Στρατηγικής Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων του Σχεδίου Διαχείρισης των Λεκανών Απορροής Ποταμών του Υδατικού Διαμερίσματος Θεσσαλίας» (ΑΔΑ: ΒΛ410-Δ9Τ).
- Την οικ.909/25-9-2014 (ΦΕΚ 2561/Β'/25-9-2014) απόφαση της Εθνικής Επιτροπής Υδάτων «Έγκριση των Σχεδίων Διαχείρισης των Λεκανών Απορροής Ποταμών του Υδατικού Διαμερίσματος Θεσσαλίας» (ΑΔΑ: ΩΤΟ0-ΒΒ9).
- Την πρόσφατη εγκύκλιο οικ.100089/23-1-2015 (ΑΔΑ:69ΚΚ0-Ζ6Τ) του ΥΠΕΚΑ/ Ε.Γ.Υ. « Διευκρινίσεις-επεξηγήσεις (οδηγίες) σχετικά με την ορθή εφαρμογή της ΚΥΑ 146896/2014 (Β' 2878)».
- Τις οποιεσδήποτε νομολογίες, αποφάσεις, οδηγίες του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, κ.λ.π.

Κατά κύριο λόγο η πλειονότητα των αδειών χρήσης ύδατος εστιάζεται στην αρδευτική χρήση, είτε από υπόγεια ύδατα (ιδιωτικές κατά κύριο λόγο γεωτρήσεις) είτε από επιφανειακά ύδατα (συλλογικά δίκτυα Δήμων, ΤΟΕΒ κ.λ.π.).

Κάθε χρήστης ύδατος οφείλει να εφοδιαστεί με άδεια χρήσης σύμφωνα με τις διατάξεις της ΚΥΑ 146896/2014.

— Για την χορήγηση άδειας χρήσης υποβάλλεται φάκελος στην Υπηρεσία Υποδοχής, στα διοικητικά όρια της οποίας ευρίσκεται το σημείο υδροληψίας. Υπηρεσία Υποδοχής για την περιοχή μας είναι η Π.Ε. Καρδίτσας, και δη το Τμήμα Περιβάλλοντος και Υδροοικονομίας. Σε περίπτωση που η άδεια χρήσης ζητείται από Δήμο ή Οργανισμό (π.χ. ΤΟΕΒ, ΔΕΥΑ κ.λ.π.) Υπηρεσία Υποδοχής είναι η Διεύθυνση Υδάτων της οικείας Αποκεντρωμένης Διοίκησης όπου και υποβάλλεται κατευθείαν ο φάκελος αδειοδότησης.

— Προκειμένου να παραληφθεί ο φάκελος για την άδεια χρήσης τα απαραίτητα γενικά δικαιολογητικά αναφέρονται στο παράρτημα της ΚΥΑ, είναι δε:

- α) Η αίτηση στην οποία αναγράφονται όλα τα στοιχεία του κυρίου της υδροληψίας, τα τεχνικά χαρακτηριστικά αυτού (π.χ. θέση σημείου υδροληψίας σε συντεταγμένες ΕΓΣΑ '87, βάθος γεώτρησης, αντλία, παροχή ΔΕΗ, κ.λ.π.), τα στοιχεία της χρήσης του ύδατος (π.χ. άρδευση κ.λ.π.), το είδος και το μέγεθος της μονάδας εκμετάλλευσης, τα στοιχεία του νερού, οι αγωγοί μεταφοράς και οποιοδήποτε άλλο χαρακτηριστικό.
- β) Χάρτης στον οποίο απεικονίζονται το σημείο υδροληψίας, τα περιγράμματα των περιοχών χρήσης, τα οποιαδήποτε γραμμικά έργα μεταφοράς του ύδατος.

- Εν συνεχεία ο υποβληθείς φάκελος ελέγχεται από την Υπηρεσία Υποδοχής, επισημαίνονται οι τυχόν ελλείψεις του και εγγράφως ζητείται η συμπλήρωσή του και η προσκόμιση των επιπλέον απαιτούμενων στοιχείων κατά περίπτωση των παραρτημάτων της ΚΥΑ.
- Πλήρης πλέον ο φάκελος διαβιβάζεται στην Αδειοδοτούσα Υπηρεσία, όπου ελέγχεται πάλι και ζητούνται τα απαιτούμενα συμπληρωματικά στοιχεία της ΚΥΑ κατά περίπτωση.
- Εκδίδεται η άδεια η ισχύς της οποίας είναι έως την ισχύ του σχεδίου διαχείρισης της αντίστοιχης λεκάνης απορροής.
- Για την περίπτωση της Θεσσαλίας η ισχύς των αδειών των εκδιδομένων και των εκδοθεισών μετά το 2005 είναι έως τον Σεπτέμβριο του 2022, τον χρόνο δηλαδή λήξης της ισχύος του Σχεδίου Διαχείρισης των Λεκανών Απορροής Ποταμών του Υδατικού Διαμερίσματος Θεσσαλίας.

Εδώ, στο σημείο αυτό θέλω να αναφερθώ στο εξής, από την μέχρι σήμερα πείρα: Σκόπιμο είναι ο κάθε φάκελος να υποβάλλεται πλήρης από την πρώτη στιγμή, καθότι γνωρίζουμε επ' ακριβώς τι απαιτείται για την τελική έκδοση της άδειας, ούτως ώστε να ελέγχεται μόνον μία φορά από την Υπηρεσία Υποδοχής, να διαβιβάζεται πλήρης στην Αδειοδοτούσα Αρχή, η οποία πλέον εκδίδει την άδεια, χωρίς να υπεισέρχεται στην χρονοβόρο διαδικασία να ζητήσει τα υπόλοιπα απαραίτητα δικαιολογητικά. Ο καθένας είναι σε θέση να αντιληφθεί πόσος χρόνος κερδίζεται, με δεδομένο τον φόρτο κάθε Υπηρεσίας και τις αντικειμενικές συνθήκες δυσκολίας. Επί παραδείγματι το υδρόμετρο για κάθε πηγή υδροληψίας είναι μονόδρομος. Η τοποθέτησή του προβλέπεται από την Σ.Μ.Π.Ε. του Σχεδίου Διαχείρισης των Λεκανών

Απορροής Ποταμών του Υδατικού Διαμερίσματος Θεσσαλίας και είναι ο μόνος τρόπος μέτρησης της απολήψιμης ποσότητας ύδατος. Σκόπιμο είναι να είναι τοποθετημένο εξ αρχής.

Αυτό το οποίο πρέπει ο κάθε χρήστης να προσέξει και να αντιληφθεί είναι ότι δεν είναι δυνατόν να χρησιμοποιεί συγχρόνως δυο πηγές υδροληψίας. Λόγου χάρη μια βιοτεχνία δεν μπορεί να χρησιμοποιεί για τις ανάγκες της και το συλλογικό δίκτυο και γεώτρηση, ούτε μία αγροτική χρήση να χρησιμοποιεί για άρδευση και το επιφανειακό συλλογικό δίκτυο (αν υπάρχει) και την γεώτρηση. Προτεραιότητα πάντοτε έχουν τα συλλογικά δίκτυα και έπονται τα ιδιωτικά σημεία υδροληψίας.

Εκδοθείσης της άδειας χρήσης ο κάτοχός της πλην των δικαιωμάτων τα οποία απορρέουν από αυτήν έχει και τις υποχρεώσεις, οι οποίες ομοίως απορρέουν από την ίδια την άδεια.

- Η κάθε άδεια αναγράφει την συγκεκριμένη μέγιστη απολήψιμη ποσότητα, την οποία δεν μπορεί να την υπερβεί ο χρήστης, πλην όμως μπορεί να την κατανείμει σε ανάλογες καλλιέργειες. Αυτό είναι το νόημα της αναγραφόμενης πλέον μέγιστης και ελάχιστης απολήψιμης ποσότητας ύδατος.
- Η διατήρηση των εγκαταστάσεων χρήσης ύδατος πρέπει να είναι σε άριστη κατάσταση, ούτως ώστε να αποφεύγεται σπατάλη ύδατος, μόλυνση υδροφορέα κ.λ.π.
- Η συμμόρφωση με την ισχύουσα νομοθεσία ως προς την προστασία και διαχείριση των υδάτων
- Η εξασφάλιση οποιωνδήποτε περαιτέρω εγκρίσεων των απαιτούμενων από την κείμενη νομοθεσία για την εγκατάσταση και λειτουργία του συνολικού έργου.

- Η παροχή οποιασδήποτε διευκόλυνσης στα αρμόδια ελεγκτικά όργανα.
- Η τήρηση όλων των όρων των αναγραφόμενων στην άδεια.
- Η διασφάλιση όλων των μέτρων προστασίας για την ορθή και απρόσκοπτη λειτουργία.

Σύμφωνα με την ΚΥΑ οι αρμόδιες για την προστασία των Υδάτων Υπηρεσίες ή και για την προστασία του περιβάλλοντος, διενεργούν ελέγχους τους απαραίτητα κατ' ελάχιστο αναγκαίους, αυτεπάγγελτα ή μετά από καταγγελία ή εντολή, προκειμένου να διαπιστωθεί η τήρηση των όρων των εκδοθεισών αδειών. Αρμόδιες προς τούτο Υπηρεσίες είναι οι ΟΤΑ Β' βαθμού και τα Κλιμάκια Ελέγχων Ποιότητας Περιβάλλοντος (Κ.Ε.Π.ΠΕ.). Ο έλεγχος γίνεται κατά περίπτωση, συντάσσεται δε έκθεση η οποία διαβιβάζεται στην Αδειοδοτούσα Υπηρεσία. Η Αδειοδοτούσα Υπηρεσία επιβάλλει τις ανάλογες απορρέουσες διοικητικές κυρώσεις, οι οποίες έγκειται κατ' αρχήν σε χρηματικές ποινές. Στην συνέχεια ανάλογα με την ρύπανση την οποία επιφέρουν στο περιβάλλον εφαρμόζονται περαιτέρω διαδικασίες, οι οποίες έγκειται σε ποινικές ευθύνες, σύμφωνα με τις διατάξεις των Ν.1650/86, 4014/11, 3199/03.

Επιπλέον θέλω να επισημάνω την αναγκαιότητα σύνταξης κυρίως εκ μέρους των Δήμων και εκ μέρους ορισμένων ΤΟΕΒ των σχεδίων του αρδευτικού τους δικτύου, προκειμένου οι ίδιοι και να γνωρίζουν τις δυνατότητές τους και να προβούν στην έκδοση των σχετικών αδειών, ενώ απεναντίας οι συχνές τροποποιήσεις προβλήματα δημιουργούν παρά επιλύουν.

Για έργα τα οποία απαιτούν και άδεια εκτέλεσης έργου υποβάλλεται συγχρόνως φάκελος και εκδίδεται ενιαία άδεια εκτέλεσης έργου αξιοποίησης υδάτων και χρήσης ύδατος.

Δεν θεώρησα σκόπιμο να αναφερθώ σε λεπτομέρειες οι οποίες αναγράφονται στην ΚΥΑ, ούτε αυτούσιες να τις μεταφέρω, για να μην μακρηγορήσω και γίνω κουραστικός. Στην ακόλουθη διαδικασία των ερωτήσεων θα ήθελα να τεθεί οτιδήποτε σας έχει προβληματίσει.

Τελειώνοντας θέλω να αναφερθώ ότι το υδάτινο δυναμικό αποτελεί εθνική κληρονομιά και οφείλουμε να το προστατεύουμε με οποιοδήποτε πρόσφορο τρόπο.

Σας ευχαριστώ.